

Byggnadsnämnden

DANDERYD 2:143 m.fl.
Ansökan om bygglov för bergtunnel samt
vertikalschakt och förbindelsetunnlar till planerade
ventilationsschakt

Ärendet

Svenska kraftnät har lämnat in en ansökan om bygglov för en ny tunnelförlagd 400 kV-förbindelse som planeras mellan Anneberg i Danderyd och Skanstull i södra Hammarbyhamnen i Stockholm. Aktuell ansökan om bygglov avser tunnelanläggningens sträcka i Danderyds kommun mellan Anneberg och Stocksundet. Ansökan omfattar, förutom själva bergtunneln, även förbindelsetunnlar och vertikalschakt till de ventilationsschakt som planeras vid Stocksundet och Mörby centrum.

Tunnelsträckningen innebär planavvikelser från markanvändningen och berör även vissa områden som har restriktioner mot schaktning, borring och sprängning i gällande detaljplaner. Miljö- och stadsbyggnadskontoret bedömer att avvikelserna kan betraktas som liten och föreslår att byggnadsnämnden beslutar att ge bygglov med liten avvikelse för tunnelanläggningen med stöd av 9 kap. 30, 31 b och 31 c §§ PBL.

Miljö- och stadsbyggnadskontorets förslag till beslut

1. Byggnadsnämnden beslutar med stöd av 9 kap. 30, 31 b och 31 c §§ plan- och bygglagen (2010:900), PBL, att ge bygglov med liten avvikelse för bergtunnel samt vertikalschakt och förbindelsetunnlar till planerade ventilationsschakt.
2. För att genomföra åtgärden krävs en kontrollansvarig. Som kontrollansvarig godtas byggherrens förslag:
Stefan Fogelström
Vinkelgatan 4, 546 32 Karlsborg
som är certifierad kontrollansvarig med behörighet K.

Anne-Charlotte Glantz
Miljö- och stadsbyggnadsdirektör

Anna Modin
Bygglovshandläggare

UTLÅTANDE

Bygglovavgift

Avgiften för lovet är 29 193 kronor.

Bakgrund

Affärsverket svenska kraftnät (Svenska kraftnät) planerar en ny tunnelförlagd 400 kV-förbindelse mellan station Anneberg i Danderyds kommun och Skanstull i Hammarbyhamnen i Stockholms stad, även kallad City Link etapp 2. Elförbindelsen är planerad att anläggas i en ca 13,4 km lång bergbördad tunnel 5 meter i diameter. Tunneldrivningen planeras ske från Anneberg i sydlig riktning.

Den 26 oktober 2016 (BN 2016-10-26 § 112) beslutade byggnadsnämnden i Danderyds kommun att ge positivt förhandsbesked för tunnelanläggningens sträcka mellan Anneberg och Stocksundet, med stöd av 9 kap. 17 § PBL. Förhandsbeskedet innebär att nämnden är beredd att bevilja bygglov med mindre avvikelser från gällande detaljplaner. Förhandsbeskedet gavs under förutsättning att tillstånd ges enligt miljöbalken och att inkomna yttranden beaktas.

Den 30 november 2016 meddelade Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt tillstånd enligt miljöbalken till bortledning av grundvatten från tunnelanläggningen (mål nr M 2772-15).

Energimarknadsinspektionen meddelades koncessionen, enligt ellagen, den 21 juni 2017 (dnr 2015-102414).

Beskrivning av ärendet

Den 2 oktober 2018 lämnade Svenska kraftnät in en ansökan om bygglov för de delar av bergtunneln som berör Danderyds kommun till miljö- och stadsbyggnadskontoret. Längs sträckningen inom Danderyds kommun planeras ventilationsschakt med tillhörande ventilationshuvar vid Mörby centrum och Stocksundet.

Denna ansökan om bygglov avser bergtunnel samt vertikalschakt och förbindelsetunnlar till de planerade ventilationsschakten vid Stocksundet och Mörby centrum. Ventilationsschakten med tillhörande ventilationshuvar vid Mörby centrum och Stocksundet hanteras i separata bygglovsansökningar (BN 2018-001124 och BN 2018-001128).

Planförhållande

Inom Danderyds kommun berör den planerade tunneln ett stort antal fastigheter och ett flertal olika detaljplaner. Detaljplaneutredning gjordes i samband med ansökan om förhandsbesked. Sträckningen omfattas av följande detaljplaner:

Anna Modin
08-568 91 294
miljo.stadsbyggnad@danderyd.se

Dnr BN 2018-001126

D259	S34	S362	D28
D1	D140	S70	S411
D243	S384	S46	D60
D252	D128	S99	S268
S3	D248	D145	D47

Tunnelanläggningen avviker från detaljplan avseende markanvändning och tunnelsträckningen omfattas av flera detaljplaner som har planbestämmelser som innebär restriktioner mot schaktning, borrhning, sprängning m.m. i syfte att skydda befintliga tunnelanläggningar och ledningar. För Ventilationsschakten vid Mörby och Stocksundet har nya detaljplaner upprättats D293 och D294. Vertikalschakten, som ingår i denna ansökan, överensstämmer helt med gällande detaljplaner.

Remiss

Berörda sakägare har getts tillfälle att yttra sig över ansökan, enligt 9 kap. 25 § PBL. Förutom utskick till berörda fastighetsägare och remissinstanser har miljö- och stadsbyggnadskontoret kungjort underrättelsen på kommunens hemsida, kommunens anslagstavla och genom att annonsera i tidningar.

Trafikförvaltningen Stockholms läns landsting har kommit in med ett yttrande. Den planerade kabeltunneln korsar tunnelbanans röda linje vid två punkter. I dessa lägen ligger dock kabeltunneln på ett så stort djup i berg under tunnelbanan att den inte innebär någon negativ påverkan på tunnelbaneanläggningen. Området vid Roslagsbanan, i höjd med Stocksundet, kan vara känsligt för grundvattensänkningar. Trafikförvaltningen förutsätter att Svenska kraftnät upprättar ett kontrollprogram för att verifiera att de krav som ställs i miljödomen följs samt att kontroll och uppföljning görs av eventuell påverkan på befintliga ytliga grundvattenmagasin, som i sin tur kan påverka Roslagsbanan.

Trafikverket har kommit in med ett yttrande som innebär att de motsätter sig att bygglov ges innan ett genomförandeavtal finns undertecknat av båda parter. De hänvisar till det intentionsavtal som tecknats mellan Svenska Kraftnät och Trafikverket som säger att ett genomförandeavtal ska upprättas innan arbetet påbörjas. Fördjupade utredningar krävs inför genomförandet av vertikalschakten, då de kan medföra konsekvenser för Trafikverkets anläggningar och riksintressena E18 och Roslagsbanan. Trafikverket behöver granska och godkänna kontrollplanen i de delar som rör Trafikverkets anläggningar.

Miljöavdelningen Danderyds kommun har lämnat ett remissvar. Miljöavdelningen önskar en tidig dialog kring innehåll och omfattning av kontrollprogram för omgivningspåverkan, miljöfarlig verksamhet och

utsläpp av länshållningsvatten. I de fall större volymer av kemiska produkter ska hanteras i anläggningen, exempelvis hydraulolja eller bränsle för arbetsmaskiner, bör utrymmet för påfyllning och förvaring utformas så att eventuella spill eller läckage kan samlas upp och inte riskerar att nå avlopp, omgivande mark eller vatten.

Fastighetsägaren till Lärargården 2 har inkommit med ett yttrande. De godtar inte nuvarande sträckning om den skulle innebära inskränkningar i deras framtida möjlighet att utveckla fastigheten, bebygga marken och genomföra sprängning.

Fastighetsägarna till Danderyd 2:156 har lämnat ett yttrande där de menar att ersättningen för eventuell förlorad tillgång till bergvärme inte är tillräckligt utredd för deras fastighet.

Fastighetsägarna till Sjövillan 1 har inkommit med ett yttrande som tar upp frågor som bl.a. rör rasrisk längs med strandremsan vid Stocksundet, frågor om hur vattenledningen i sundet påverkas, hotad bergvärmeanläggning och hantering av processvatten under byggtiden. De pekar på risker för vattenkvaliteten i sundet.

Svenska kraftnät har tagit del av inkomna remissvar och kommit in med ett svar för att bemöta inkomna synpunkter. De avtal som är framtagna och undertecknade kommer att följas. Vidare upplyser Svenska kraftnät om att ett genomförandeavtal med Trafikverket är under utarbetande. Känsliga ledningar kommer att kontrolleras i samråd med ledningsägaren och om den bedöms vara känslig för grundvattenpåverkan kommer den att ingå i kontrollprogrammet. Ersättningar för eventuell förlorad tillgång till bergvärme hanteras i kommande förrättning.

Miljö- och stadsbyggnadskontorets bedömning

Byggnadsnämnden i Danderyds kommun beslutade den 26 oktober 2016 att ge ett positivt förhandsbesked för tunnelanläggningen. Ett förhandsbesked är bindande vid den kommande bygglovsprövningen om ansökan om bygglov görs inom två år från den dag då förhandsbeskedet vann laga kraft. Att ett beslut om förhandsbesked är bindande innebär att byggnadsnämnden vid prövningen av bygglovet endast får pröva frågor som inte avgjorts genom förhandsbeskedet (jfr prop. 1985/86:1 sid. 285). Ansökan om bygglov inkom inom två år från beslutet om förhandsbesked vunnit laga kraft. Mark- och miljödomstolen har lämnat tillstånd enligt miljöbalken, vilket var satt som ett villkor i förhandsbeskedet.

Enligt 6 kap. 1 § plan- och byggförordning (2011:338), PBF, krävs bygglov för tunnlar och bergrum som inte är avsedda för väg, järnväg, tunnelbana, spårväg eller gruvdrift. Enligt 9 kap. 31 b § får bygglov ges för en åtgärd som avviker från en detaljplan om avvikelsen är liten och förenlig med

detaljplanens syfte. Enligt 9 kap. 31 c § PBL får, efter genomförandetiden för detaljplanen löpt ut, bygglov ges för en åtgärd som avviker från detaljplanen om åtgärden är förenlig med detaljplanens syfte och tillgodoser ett angeläget gemensamt behov eller ett allmänt intresse.

Bergtunneln ligger i sin helhet djupt under mark och bedöms inte påverka användningen av marken ovanför. I vissa detaljplaner förekommer planbestämmelser om lägsta nivå för schaktning, borrhning, sprängning och andra ingrepp. Dessa har till syfte att skydda anläggningar, så som Käppalattunneln och tunnelbanan. Den planerade bergtunnelns läge har dock anpassats efter och kommer att anläggas på ett betydande djup under dessa befintliga tunnlar. Syftet med bestämmelserna i detaljplanerna bedöms därför inte motverkas. Förslaget bedöms därmed förenligt med gällande detaljplaners syfte. Vertikalschakten till de planerade ventilationshuvorna överensstämmer med gällande detaljplaner.

Miljö- och stadsbyggnadskontoret bedömer att det finns förutsättningar att ge bygglov med liten avvikelse, med stöd av 9 kap. 30, 31b och 31c §§. Tunneln ingår i ett större projekt för att förnya elnätet och säkra framtidens elleveranser i Stockholmsregionen. Detta syfte tillgodoser ett mycket angeläget gemensamt behov och bedöms vara av stort allmänintresse, i enlighet med 9 kap. 31 c § PBL.

Mark- och miljödomstolen har lämnat tillstånd enligt miljöbalken till bortledning av grundvatten från tunnelanläggningen i Miljödom M 2772–15. Frågor som rör denna miljöpåverkan är redan prövade enligt miljöbalken. Av domen framgår bland annat villkor gällande bortledning av grundvatten, ramvillkor gällande buller, stömljud och vibrationer samt kontrollprogram som ska upprättas.

Civilrättsliga frågor som rör avtal och ersättningsfrågor mellan Svenska kraftnät och enskilda fastighetsägare ligger utanför ramen för denna bygglovsprövning. Byggrätter i enlighet med gällande detaljplaner kommer inte att inskränkas på grund av aktuell bergtunnel.

Trafikverket konstaterar i sitt yttrande att det krävs fördjupade utredningar inför genomförandet. Miljö- och stadsbyggnadskontoret vill understryka att ett beviljat bygglov inte innebär att arbetet får påbörjas. För att påbörja arbetet krävs ett startbesked, enligt 10 kap. 3 § PBL. Svenska kraftnät ska ta fram en kontrollplan och redovisa handlingar som beskriver det tekniska utförandet av tunnelanläggningen. De frågor som Trafikverket lyfter prövas

inte i bygglovskedet, men kommer att hanteras vid tekniskt samråd och innan startbesked kan meddelas i ärendet.

Miljö- och stadsbyggnadskontoret föreslår, med stöd av 9 kap. 30, 31b och 31c §§, att byggnadsnämnden ger bygglov med liten avvikelse för tunnelanläggning i form av bergtunnel samt vertikalschakt och förbindelsetunnlar till planerade ventilationsschakt.

Underlag för beslut

Ansökningshandlingar

- Följebrev ansökan om lov, inkom 2018-10-02
- Anmälan kontrollansvarig, inkom 2018-10-02
- Översiktsritning, plan och profil, 2017-09-01, Blad 1, inkom 2018-10-02
- Översiktsritning, plan och profil, 2017-09-01, Blad 2, inkom 2018-10-02
- Översiktsritning, plan och profil, 2017-09-01, Blad 3, inkom 2018-10-02
- Översiktsritning, plan och profil, 2017-09-01, Blad 4, inkom 2018-10-02
- Översiktsritning, plan och profil, 2017-09-01, Blad 5, inkom 2018-10-02
- Översiktsritning, plan och profil, 2017-09-01, Blad 6, inkom 2018-10-02
- Översiktsritning, plan och profil, 2017-09-01, Blad 7, inkom 2018-10-02
- Översiktsritning, plan och profil, 2017-09-01, Blad 8, inkom 2018-10-02
- Översiktsritning, plan och profil, 2017-09-01, Blad 9, inkom 2018-10-02
- Ventilationsschakt Stocksundet, plan, profil A-A, sektion B-B, sektion C-C, 2017-09-01, inkom 2018-10-02
- Ventilationsschakt Mörby, plan, profil A-A, sektion B-B, sektion C-C, 2017-09-01, inkom 2018-10-02

Remissvar

- Remissvar, LÄRARGÅRDEN 2, Akull Utveckling AB, 2018-11-07
- Remissvar, DANDERYD 2:156, Klockargårdens Brf
- Remissvar, SJÖVILLAN 1, Mari Falk inkom 2018-12-03
- Remissvar, SJÖVILLAN 1, Jan Falk, inkom 2018-12-03

- Remissvar, Trafikverket, inkom 2018-12-03
- Remissvar, AB Storstockholms Lokaltrafik, inkom 2018-12-03

- Bemötande av inkomna remissvar från Svenska kraftnät, 2018-12-07

Bilagor

- Miljödom M 2772–15, Mark- och miljödomstolen har lämnat tillstånd enligt miljöbalken till bortledning av grundvatten från tunnelanläggningen

För lovet gäller följande:

Åtgärden får inte påbörjas förrän byggnadsnämnden lämnat ett startbesked enligt 10 kap. 3 § PBL.

Tekniskt samråd krävs i detta ärende. Vänligen e-posta miljo.stadsbyggnad@danderyd.se eller skicka brev till Miljö- och stadsbyggnadskontoret, Box 74, 182 11 Danderyd när du vill beställa tid för tekniskt samråd. Bifoga kontrollplan och övriga tekniska handlingar som krävs inför tekniskt samråd. Kom ihåg att ange diarienummer.

Upplysningar

Miljö- och stadsbyggnadskontoret har bedömt ansökan som komplett den 2 oktober 2018.

För lovets utnyttjande krävs fastighetsägares tillstånd.

Lovet får verkställas fyra veckor efter det att beslutet har kungjorts i Post- och Inrikes Tidningar förutsatt att projektet fått startbesked. Lovet upphör att gälla om inte byggnadsarbetet har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft. Startbeskedet upphör att gälla den dag då beslutet om bygglov upphör att gälla. Innan arbeten sätts igång bör sökanden förvissa sig om att beslutet inte överklagats och att det vunnit laga kraft.

Exp:

Underrättas

- Sökanden
- Fastighetsägare
- Remissinstanser

Delges:

- LÄRARGÅRDEN 2, Akull Utveckling AB
- DANDERYD 2:156, Klockargårdens Brf
- SJÖVILLAN 1, Xx inkom 2018-12-03
- SJÖVILLAN 1, Xx, inkom 2018-12-03

- Trafikverket (uppge ärendenummer TRV 2018/119067)
- AB Storstockholms Lokaltrafik (TN 2018- 1545)

Hur man överklagar

Ett beslut från Byggnadsnämnden kan överklagas skriftligt. Ange diarienummer, fastighetsbeteckning och skälen till överklagandet, underteckna och

namnförtydliga. Skrivelsen ska vara ställd till Länsstyrelsen i Stockholms län men skickas till Byggnadsnämnden, Box 74, 182 11 Danderyd.

Om du delgivits beslutet med förenklad delgivning måste skrivelsen ha inkommit till byggnadsnämnden inom tre veckor från den dag då du fick del av beslutet. Beslutet kungörs även elektroniskt i Post- och Inrikes Tidningar och underrättelse om detta skickas till de närmaste berörda grannarna. Om du inte delgivits beslutet ska överklagandet ha kommit in till byggnadsnämnden inom fyra veckor från den dag beslutet kungjordes i Post- och inrikes tidningar.